ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΘΕΜΑ Α

Α1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Κάθε εταιρεία θα πρέπει να αναπτύσσει, εφαρμόζει και να τηρεί ΣΑΔ.

β. Το προσωπικό καταστρώματος σε εργασίες «εν πλω» κατανέμεται με τη μέριμνα του Πλοιάρχου.

γ. Ένας από τους ειδικούς στόχους του κώδικα ISPS είναι να καθιερώνει ρόλους και ευθύνες.

δ. Η ευθύνη και η αρμοδιότητα του καθορισμένου προσώπου (DPA) θα πρέπει να περιλαμβάνει την παρακολούθηση των θεμάτων ασφαλείας και πρόληψης της ρύπανσης.

ε. Τα πειθαρχικά δικαστήρια συγκροτούνται από επαγγελματίες (τακτικούς) δικαστές.

Μονάδες 15

Α2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε, στ της στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Έχει ειδικές γνώσεις για τη θαλάσσια περιοχή	α. Κατάχρηση εξουσίας
2. Η κατασκευή του πλοίου	β. Περιέχεται στο ΣΑΔ
3. Χρήση αδικαιολόγητης βίας από Αξιωματικό του πλοίου	γ. Διεθνής σύμβαση STCW
4. Εργασίες-Λειτουργίες στο πλοίο που αφορούν ασφάλεια και πρόληψη της ρύπανσης	δ. Διεθνής σύμβαση SOLAS
5. Συντήρηση και λειτουργία γεννητριών του πλοίου	ε. Πλοηγός
	στ. Ηλεκτρολόγος

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

Β1. α) Να γράψετε τις τρεις (3) κατηγορίες των ειδικών καθηκόντων του Πλοιάρχου ως δημόσιου λειτουργού. (μον. 3)

β) Πότε η διαθήκη που συντάσσει ο Πλοίαρχος είναι «δημόσια έκτακτη διαθήκη» (προσωρινή) και πότε γίνεται οριστική; (μον. 4)

Μονάδες 7

Β2. α) Να γράψετε τρεις (3) λόγους για τους οποίους επιβάλλεται προσωρινή στέρηση (μον. 6) και δύο (2) λόγους για τους οποίους επιβάλλεται οριστική στέρηση της δυνατότητας άσκησης του ναυτικού επαγγέλματος. (μον. 4)

β) Να χαρακτηρίσετε τα παρακάτω μέτρα ως προληπτικά ή κατασταλτικά λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κατασταλτικά μέτρα προϋποθέτουν διάπραξη αξιόποινης πράξης (μον. 8):

1) Απαγόρευση θερμών εργασιών στο κατάστρωμα π.χ. ηλεκτροσυγκόλληση

2) Έρευνα στις καμπίνες μετά από εύρεση ναρκωτικών ουσιών

3) Περιορισμός λαθρεπιβατών

4) Κατάσχεση προϊόντων λαθρεμπορίου

5) Περιορισμός στην κατανάλωση νερού λόγω αδυναμίας τροφοδοσίας

6) Απαγόρευση καπνίσματος

7) Μη πρόσβαση σε χώρους φορτίου λόγω ύπαρξης δηλητηριωδών αερίων

8) Προφυλάκιση υπόπτου για βίαιη πράξη που έχει τελεστεί

Μονάδες 18

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να αναφέρετε ονομαστικά τα βασικά χαρακτηριστικά του κώδικα πρακτικής για ασφαλέστερη φόρτωση και εκφόρτωση (BLU Code) που υιοθέτησε ο IMO.

Μονάδες 10

Γ2. **α)** Να αναφέρετε και να αναπτύξετε τρεις (3) διαφορές της MARPOL με την OILPOL (1954). (μον. 9)

β) Να αναφέρετε τα τρία (3) στοιχεία του προτύπου διαχείρισης του θαλάσσιου έρματος και ιζημάτων σύμφωνα με τη διεθνή σύμβαση BWM. (μον. 6)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Το Φ/Γ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ πλέει από το MADRAS προς την Ερυθρά Θάλασσα διά του Ινδικού ωκεανού. Στα ανοικτά των ακτών της Αφρικής συνάντησε εντονότατη κακοκαιρία (Μουσώνες) με συνέπεια να υποστεί ρήγμα και εισροή υδάτων στο Νο1 κύτος. Ο Πλοίαρχος αφού εξάντλησε όλα τα περιθώρια σφράγισης του ρήγματος και χρήσης των αντλιών, έκρινε και αποφάσισε ότι μοναδική ελπίδα για τη

διάσωση του πλοίου είναι η προσέγγιση στις Αφρικανικές ακτές και η προσάραξή του σε αβαθή.

Αφού προσάραξε το πλοίο, ο Πλοίαρχος διέταξε καθέλκυση σωσίβιων λέμβων. Κατά τη διαδικασία ο ναύτης Α πανικοβλήθηκε και έπεσε στη θάλασσα, με αποτέλεσμα να χάσει τη ζωή του. Κατά την ανάκριση προέκυψε ότι ο ναύτης δεν είχε εξοικειωθεί με τη διαδικασία εγκατάλειψης πλοίου.

Η θαλασσοταραχή δεν επέτρεψε να γίνει η καθέλκυση των λέμβων και ο Πλοίαρχος αιτήθηκε βοήθεια από την ξηρά. Εντός σύντομου χρονικού διαστήματος κατέφθασαν ελικόπτερα προς διάσωση του πληρώματος. Ο Πλοίαρχος επιβιβάστηκε στο πρώτο ελικόπτερο, προκειμένου να μεταβεί στην πλησιέστερη προξενική αρχή για τη σύνταξη της έκθεσης Πλοιάρχου σε περίπτωση έκτακτων συμβάντων.

α) Είναι νόμιμη η απόφαση και ενέργεια του Πλοιάρχου να προσαράξει το πλοίο; (μον. 5)

β) Υπάρχει ευθύνη του Πλοιάρχου για το γεγονός ότι ο ναύτης Α δεν γνώριζε τη διαδικασία εγκατάλειψης πλοίου (καθέλκυση λέμβων); (μον. 5)

γ) Πώς κρίνετε την απόφαση του Πλοιάρχου να επιβιβαστεί στο πρώτο ελικόπτερο, προκειμένου να συμπληρώσει έγκαιρα την έκθεση Πλοιάρχου σε περίπτωση έκτακτων συμβάντων; (μον. 5)

Να τεκμηριώσετε σύντομα την κάθε απάντηση.

Μονάδες 15

Δ2. Κατά τη διάρκεια της Φυλακής Γέφυρας (00:00-04:00) στο πλοίο «ΗΡΩ» διαπιστώθηκε βλάβη στο GPS από τον Ανθυποπλοίαρχο. Επειδή το πλοίο δεν διέθετε αμοιβό GPS και βρισκόταν στο English Channel, ο Ανθυποπλοίαρχος ενημέρωσε σχετικά με τη βλάβη τον Ηλεκτρολόγο του πλοίου. Ο Ηλεκτρολόγος προσπάθησε να επισκευάσει τη συσκευή συμβουλευόμενος το εγχειρίδιο βλαβών του GPS χωρίς επιτυχία λόγω ελλιπούς γνώσης της Αγγλικής γλώσσας. Ενημέρωσε για το γεγονός αυτό τον Πλοίαρχο ο οποίος διέταξε να ξυπνήσουν τον Υποπλοίαρχο,

προκειμένου να αναλάβει φυλακή, αν και είχε εργαστεί συνεχώς επί είκοσι (20) ώρες, ενώ η ανάπαυσή του περιοριζόταν στο τελευταίο δίωρο. Σημειώνεται ότι υπήρχε διαθέσιμος Ανθυποπλοίαρχος ο οποίος ήταν ξεκούραστος. Μέχρις ότου αποκτήσει εικόνα ο Υποπλοίαρχος, το πλοίο παρέμεινε χωρίς στίγμα, με αποτέλεσμα σοβαρή εκτροπή από την πορεία του.

α) Να αναφέρετε δύο (2) περιπτώσεις όπου παραβιάστηκαν οι προβλέψεις της STCW. (μον. 4)

β) Να αναφέρετε τρία (3) στοιχεία που θα πρέπει να συμπεριλάβει ο Πλοίαρχος κατά τη σύνταξη της έκθεσης έκτακτου συμβάντος. (μον. 6)

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα, **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης**.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ